

Til det sidste

Hvert nytår påminder os om tidens hastige gang. Ingen af os kan forklare, hvad tiden egentlig er, men vi oplever den alle; vi kalder noget for fortid, andet for nutid, og vi ser frem imod den tid, der skal komme, og kalder den for fremtiden.

Tiden er for ethvert menneskes vedkommende begrænset til et bestemt spand af år, måneder, uger og dage. I den tid, der er tilmålt mennesket, skal han blive det, han er kaldet til, og udføre den gerning, Gud har udrustet ham til.

Han har ikke ubegrænset tid; der kommer en stund, der bliver *den sidste* for ham. Da skal han forlade tiden og træde ind i evigheden, der ikke som tiden er begrænset, men uendelig. Han skal aflægge regnskab for sit liv og sin gerning i tiden, og der gives ham ikke anledning til at vende tilbage til tiden for at forbedre regnskabet.

Guds ord siger os, at vi bør leve vort liv i tiden med evigheden for øje. Det lærer os, hvad vi bør gøre fra nu af og *til det sidste*.

Vor Herre Jesus

Om ham siger *Johannes* det vidunderlige, at »som han havde elsket sine egne her i verden, elskede han dem til det sidste« (Johs. 13,1). Kærligheden ophører aldrig (1. Kor. 13,8). Den tåler alt og udholder alt *lige til det sidste*! Det ser vi på Ham, der er Guds væsens udtrykte billede – og Gud er kærlighed!

Hvornår trængte disciplene mest til hans kærlighed? Det gjorde de, da de allermindst havde fortjent den, da de til sidst svigtede ham, og *Peter* fornægtede ham.

Men han elskede dem uformindsket af hele sit hjerte! Havde han ikke gjort det, da havde de og vi været fortabelsens bytte.

Hvornår var det sværest at elske dem (jeg taler menneskeligt)? Det var det *til sidst*. De sov, medens han udkæmpede den frygtelige kamp i *Getsemane*, hvor han var i dødsangst. Kort efter forlod de ham alle – og derefter fornægtede Peter ham tre gange og bandede på, at han ikke kendte det menneske – men han elskede Peter og de andre *til det sidste* og regnede dem for *sine egne*!

Da han blev korsfæstet imellem to røvere, var han i dybeste forstand forladt, forrådt som en forbandet – men han elskede dem *til det sidste*!

Derfor blev kærlighedens frelsesværk fuldbyrdet her i tiden og består gennem alle evigheder. Der er skabt et fuldgældigt håb for dig og mig – et håb, der med kraft

bærer os gennem tiden lige *til det sidste*, så vi kan gå ind i evigheden uden frygt.

Du og jeg

Bibelen giver os ikke et rosenrødt billede af livet. Guds ord lægger ikke skjul på, at Guds børn har noget at kæmpe med lige *til det sidste*.

Hvad er det, der strides om? I dybeste forstand er det altid troen med dens sejrende kraft og dens levende håb, kampen gælder. Lykkes det sjæle fjenden at svække troen eller stække den – lykkes det ham at lamme den eller bedøve den – lykkes det ham at så tvivlens onde sæd i hjertet, da triumferer han. Og han anvender ethvert brugbart middel dertil og har århundreders erfaring bag sig!

Modgang – bitterhed – ensomhed – skuffelser – træthed og mathed – håbløshed – fortvivlelse over sig selv – anklager og fordømmelser – rigdommens forførelse – alt dette og meget andet udgør det arsenal af våben, som han angriber Guds udvalgte med.

Og han bliver ikke hurtigt træt.

Han ved, at troen altid sejrer over ham – derfor vil han svække den eller lamme den, og derfor leder han altid vor opmærksomhed bort fra vor velsignede Frelser til et eller andet, der svækker troen.

Hvad skal vi gøre?

Hebræerbrevet

Hebræerbrevet er skrevet til en gruppe kristne, der var ved at køre træt i troens gode strid. I begyndelsen havde de været præget af troens herlige *frimodighed*, der satte dem i stand til med glæde at finde sig i, at man røvede, hvad de ejede (10,32-34), men nu var de blevet trætte med den følge, at deres åndelige liv var gået i stå; de burde efter den tid, der var gået, være lærere for andre, men de trængte til på ny at få indskærpet begyndelsesgrundene i Guds ord (5,12).

Det var ikke en ufarlig åndelig tilstand, de var havnet i. Derfor minder Hebræerbrevets forfatter dem om, hvordan det gik israelitterne i ørkenen (3,7-18), ja, han siger, at man kan komme i en tilstand, hvor der ikke er nogen vej tilbage til Gud (6,4-8 og 10,26-31).

Men selvom han skrev så alvorligt til dem, var han dog overbevist om, at det stod bedre til med dem, og at de havde del i frelsen (6,9).

De havde altså ikke udnyttet tiden, som de burde, og det er i sig selv slemt og bringer sjælen i fare – men Kristus elskede også dem *til det sidste*, derfor kunne alt genoprettes – og derfor skrev han til dem.

Hele brevet er en åbenbaring af Kristi herlighed og hans gernings fuldtillstrækkelighed. Han kalder det et kort *formanningsord* (13,22), thi han vil opflamme hebræerne til at rette de slappe hænder og de kraftløse knæ, så de kan træde lige spor med deres fødder, så det, der er lammet, ikke vrides af led, men snarere helbredes (12,12-13) – han vil med andre ord opflamme troens kraft i dem, så de udfører Guds vilje i den tid, de endnu har tilbage.

Han opfordrer dem til også at formane hverandre hver dag, så længe det hedder »i dag«, altså *indtil det sidste*, for at ikke en eneste af dem skal overvindes af van-troen og falde fra (3,12-13).

Flere gange understreger han, at det gælder om at være tro *til det sidste*:

»Kristi hus er vi, såfremt vi *til det sidste* holder urokkelig fast ved vor frimodighed og vort håb, som vi priser os lykkelige over« (3,6).

»Vi har del i Kristus, såfremt vi holder den tillid, vi havde i begyndelsen, fast *til det sidste*.«

Han ønsker inderligt, at enhver af dem »må vise den samme iver efter at fastholde fuld vished i håbet *indtil det sidste*, så de ikke bliver sløve, men efterfølger dem, der ved tro og tålmodighed har arvet det, som var forjættede« (6,11-12).

Til det sidste – til det sidste – til det sidste! Tager det ikke modet fra os? Ska-ber det ikke en følelse af, at det er uoverkommeligt?

Nej, ikke når vi lytter opmærksomt til hans ord! Han taler jo ikke om alt det, vi skal *udrette* – alt det, vi skal *gøre anderledes* – alt det, vi skal *overvinde* – men om alt det, vi skal *fastholde*!

Det forudsætter, at vi allerede har det – ellers kunne vi jo ikke fastholde det!

Hvad er det, vi allerede har, og som vi derfor må holde fast på *lige til det sidste*? Det er frelsen i dens fuldendthed og fuldkommenhed. Den har Herren skænket os uforskyldt af nåde. Hvad indeholder den? Hebræerbrevets forfatter nævner blandt en af frelsens herlige gaver *frimodigheden*!

Frimodigheden

Den er ikke en sjælelig udrustning, som nogle kristne har i modsætning til andre, men en Guds gave, som vi alle har, når vi hører Kristus til. Derfor kan Hebræerbrevet tale om *vor* frimodighed (3,6).

Vor Frelser, den Herre Jesus har løskøbt os ud af syndens og mørkets magt med sit dyrebare blod og rensset os fra alle vore synder, derfor har vi *frimodighed* i stedet for samvittighedsnød – og derfor kan vi træde frem for Gud i al hans hellig-

hed!

Det er ubeskrivelig stort. Og det er denne vældige gave, satan vil berøve os eller fordunkle for os. Hvis vi nemlig ikke kan træde frem for Gud, da er vi magtesløse som hans uvenner – da er det, som om Han helst holder os på afstand – og hvad er vi da værd?

Nej, vi må *indtil det sidste* holde urokkelig fast ved vor frimodighed. Vi kan med frimodighed træde frem for nådens trone (4,16) og træde ind i helligdommen (10,19).

Ja, vi kan frimodigt sige: »Herren er min hjælper, jeg vil ikke frygte; hvad kan et menneske gøre mig« (13,6).

Denne frimodighed har stor løn i følge, thi den bevarer mig fra at holde mig frygtsomt på afstand af al Guds nåde, kraft, visdom og barmhjertighed. Den giver mig at sige: »Abba, Fader!« og modtage *alt*, hvad han har forjættet mig.

Derfor »kast ikke jeres frimodighed bort, den har nemlig stor løn i følge« (10,35).

Hvis du nu svarer: »Jeg føler mig så fordømt og elendig; mit kristenliv er så ringe!« så hold dog fast ved din Gud-givne frimodighed, så du med al din elendighed træder frem for nådens trone – hvor vil du ellers få hjælp til at komme ud af din elendighed?

Træd frem for Gud med ydmyg og tilbidsfuld frimodighed – bekend dine synder – lad dig rense i Jesu blod – og kast ikke din frimodighed bort – den har nemlig den store løn, at Gud trods din elendighed for Jesu skyld rejser dig op og lader dig glemme, hvad der ligger bag dig, så du med fornyet frimodighed kan stride troens gode strid i bevidstheden om, at Gud skænker dig sejren ved vor Herre Jesus Kristus!

Håbet

Han taler også om, at vi skal fastholde fuld vished i håbet *indtil det sidste* (6,11).

Ligesom frimodigheden er håbet en del af frelsens vidunderlige gave og altså ikke håbefulde sjæles ønskedrømme. Vort håb er som et sikkert anker, der allerede nu når ind i den evige verden og holder os fast, indtil vi også er kommet i evigheds havn og har modtaget frelsen i hele dens fylde, herunder opstandelseselegemer,

lighed med Jesus og delagtighed i al hans herlighed.

Det har Jesus vundet til os i sin død og opstandelse, og det er hans faste vilje, at vi ikke skal nøjes med en mindre frelse!

Du synes imidlertid, at du er et håbløst menneske, der atter og atter kommer til kort i dit kristenliv. Hvordan skal du gøre dig håb om at blive Kristus lig og vinde sejrskransen?

Du skal lykkeligvis ikke gøre dig noget håb, men holde fast på det håb, Kristus har gjort dig, da han bar alle dine synder og al din håbløshed på korsets træ og gjorde ham magtesløs, der har dødens vælde, det er djævelen.

Hvis det var et håb, du gjorde dig, kunne du være sikker på, at det brast. Men da det drejer sig om et håb, Kristus har gjort os, kan vi være lige så sikre på, at det ikke brister.

Det håb bringer os nær til Gud (Hebr. 7,19), så vi allerede her i tiden har en forsmag på håbets fulde opfyldelse, en forvisning om, at vi en dag skal blive Jesus lige og arve sammen med ham som hans medarbejdere.

Så herlig er Guds frelse i Kristus Jesus. I dette håb er vi frelst – og når dagen kommer, gør håbet os ikke til skamme!

Denne herlige frelse søger djævelen at bekæmpe med alle mulige metoder, der alle går ud på at knække troen og håbet i vore sjæle, så vi til sidst synes, det er mere fromt at give op!!

Har vi det sådan, da henslæber vi i tiden, og den løber os af hænde.

Sådan vil vi imidlertid ikke begynde det nye år. Nej, lad os holde urokkelig fast ved håbets bekendelse, thi trofast er Han, som gav forjættelsen (10,23). Har vi været utro, forbliver han dog tro – og han glæder sig, når vi slår mismodet ud af vort sind, retter vort blik imod vor Herre og Frelser og frimodigt bekender, at han vil fuldføre den gode gerning, han har begyndt i os, hvor umuligt og håbløst det end ser ud. Så kan vi sige til vor sjælelfjende: »Glæd dig ej over mig, min fjende, thi jeg faldt, men står op igen i Jesu Kristi navn!«

Indtil det sidste holder vi urokkelig fast ved vor frimodighed og vort håb, som vi priser os lykkelige over! Derfor kan vi

vandre med tros-faste skridt i dyb taknemmelighed og inderlig glæde over, at vi har så stor en Frelser og så stor en frelse.

Gerningerne

Hvad skal vi gøre *indtil det sidste*? Troen, frimodigheden, håbet og tilliden omsætter sig jo i praktiske gerninger.

Svaret er: Vi skal holde fast ved det, vi har (og som vi har dvælet ved i det foregående), og vi skal *til det sidste* trofast gøre Herrens gerninger (Johs. Åbenb. 2,25-26), d.v.s. de gerninger, Herren har lagt til rette for os, og som han giver os at gøre.

Hvis nogen vil spørge: »Hvad er det for gerninger?« er svaret: »Det er hverdagens gerninger – alt, hvad hverdagen indeholder – og så er det de gerninger, Guds Ånd tilskynder dig til at gøre.«

Men det er ikke nødvendigvis de gerninger, kristne ledere opfordrer dig indtrængende til at være med i, når de arrangerer store fremstød, kampagner, evangelisation, m.v.

Lad aldrig nogen med overtalende ord og mange argumenter få dig bort fra din daglige vandring med Herren, thi da kommer du bort fra de gerninger, Han har lagt til rette for dig.

Lad aldrig nogen få dig med på den tanke, at hverdagens gerninger er mindre betydningsfulde, og at store arrangementer har større betydning. Det er lige omvendt.

Han, som elsker dig *til det sidste*, giver dig nåde til at være tro i det daglige og det små lige *til det sidste*. Gør derfor alt af hjertet som for ham – både dit arbejde hjemme og dit arbejde, hvor du er ansat.

Ja, gør det med taksigelse, også når det nu og da føles tungt.

1993

Nu har Han, der elsker os *indtil det sidste*, givet os nyt mod. Vi har aflagt alt det, der tynger, og synden, som så let hilder os, og vi har rettet vort blik imod ham, der er troens begynder og fuldender. Derfor har vi kastet mismodet væk og holder fast ved vor frimodighed og vort håb, som vi priser os lykkelige over.

Således går vi det nye år imøde med fuld forvisning om, at vor tro og vort håb ikke bliver til skamme.

Det bliver altså et glædeligt nyt år, hvordan det end kommer til at se ud!

Intet andet i det nye år

Paulus ville ikke vide af andet end Jesus Kristus og det som korsfæstet (1. Kor. 2,2), og han ville ikke rose sig af andet end vor Herres Jesu Kristi kors (Gal.

6,14). Således kendte han det eneste, der ikke i tidens løb undergår forandringer og mister sin betydning, det eneste værk, der består i alle tider og evigheder, og det

eneste menneske, der er al ros værd, vor Herre Jesus Kristus.

Det være langt fra mig

Men selv Paulus kendte fristelsen til at rose sig af sig selv. Og han havde sandelig også noget at rose sig af, hvis han sammenlignede sig med andre. Han havde udrettet og overkommet det utrolige – og han havde udrettet det under overmenneskelige strabadser og lidelser – fem gange havde han af jøderne fået 39 slag – tre gange var han blevet pisket, så hans ryg var vansiret deraf – en gang var han blevet stenet – dertil kom adskillige fængselsophold – endvidere slid og slæb, ofte under nattevågen – ofte havde han været i dødsfare – her var sandelig noget at rose sig af – synes du ikke?

Hvorfor ville apostelen så kun nødtvunget tale om alt dette? Han havde jo også haft en mægtig åbenbaring, da han engang blev borttrykket ind i Paradiset og hørte udsigelige ord, som det ikke er et menneske tilladt at udtale.

Ville det ikke gavne hans tjeneste, om han fremhævede alle sine bedrifter og på den måde anbefalede sig selv? Det var der mange, der gjorde, skønt de i sammenligning med Paulus ikke havde meget at berømme sig af.

Hvis apostelen havde gjort det, havde han bedrøvet Helligånden og svækket evangeliet. Thi hvis han havde rost sig selv, havde han dermed fremhævet nogle egenskaber hos sig selv, som Gud var afhængig af og byggede Paulus' frelse på, være sig hans helhjertethed, hans udholdenhed, hans hårdførhed, hans tro – og hvad skulle så alle de arme mennesker sige, der vidste om sig selv, at de havde ikke en sådan helhjertethed, udholdenhed, hårdførhed og tro? De kunne jo kun opgive håbet og fortvivle.

Hvis Paulus havde anbefalet sig selv og rost sig selv på den måde, da havde han dybest set forvansket evangeliet, thi da havde han forkyndt, at Gud tilbyder helhjertede, hårdføre, udholdende og tro mennesker sin frelse.

Kristus kom imidlertid ikke for at opsoge sådanne mænd og kvinder. Han kom for at opsoge og frelse *det fortabte*, d.v.s. mennesker, der intet har at tilbyde Gud andet end deres synd, svaghed og kommen-til-kort.

Derfor afviste Paulus fristelsen til at rose sig og sagde: »Det være langt fra mig...!«

Vor Herres Jesu Kristi kors

Enhver skjult eller åbenlys selvros er et vidnesbyrd om, at han, der således fremhæver sig selv, ikke kender Frelseren ret meget.

Lad os dvæle en stund ved foden af Kristi kors! Hvem føler nogen trang til at rose sig med Ham for øje, fremstillet i sit

blod som han er? Hvem føler, at »jeg har bidraget noget til min frelse«? Er der nogen, som har trang til at henlede opmærksomheden på sin »helhjertethed« eller tro eller noget andet.

Nej, verden er korsfæstet for mig – øjnenes lyst, kødets lyst og livets hoffærdighed er korsfæstet ved Ham, der hænger på sit kors i vanære og skam! Jeg skal ikke imponere nogen anden – jeg skal ikke få andre til at beundre mig – jeg skal ikke optræde, som var jeg andet end en synder, frelst af nåde!

Og hvis verden vil smigre mig og lokke mig til at modtage dens beundring og ros og berømmelse, så er jeg korsfæstet for den!

Dermed er jeg også fri, thi så længe et menneske, en kristen, higer efter ros og menneskers anseelse, er han ufri og bundet. Han skeler hele tiden hen til menneskene, om de nu synes om ham, berømmer ham og roser ham – således er han ufri, bundet, en kødets og verdens træl.

Anbefalinger

Paulus anbefalede ikke sig selv ved rosen- de at fremhæve alt det, han havde udrettet under de frygteligste trængsler på legeme og sjæl. Han anbefalede sig derimod ved at tie om dem.

Men alligevel anbefalede han sig. Han lod sit liv tale for sig selv, uden at han tog det i reklamens tjeneste. »Som Guds tjenere anbefaler vi os selv i enhver henseende ved stor udholdenhed i trængsler, under nød og angst, under hug og slag, i fængsler, under oprør, i slid og slæb, i nattevågen, i sult, ved renhed, ved kundskab, ved langmodighed, ved mildhed, ved Helligånden, ved oprigtig kærlighed, ved forkyndelse af sandheden, ved Guds kraft, ved retfærdighedens våben til angreb og forsvar, ved ære og vanære, ved ondt rygte og godt rygte, som forførelse og dog sandhed, som ukendte og dog velkendte, som døende, dog se, vi lever, som tugtede, dog ikke pint til døde, som bedrøvede, dog altid glade, som fattige, der dog gør mange rige, som de, der intet har, og dog ejer alt« (2. Kor. 6,4-10).

Hans liv var hans anbefaling, skønt hans liv indeholdt vanære, ondt rygte og omtale som en forfører, altså ting, som er alt andet end en anbefaling i verdens øjne! Han lignede Kristus – det var hans anbefaling – men lighed med Kristus egner sig ikke til selvros – begynder man at rose sig selv, hører Kristusligheden op!

Denne måde at anbefale sig på vinder ikke nær så meget gehør som den anbefaling, der består i, at man drager alle sine præstationer og oplevelser frem i lyset (og naturligvis ikke omtaler sine nederlag, sin svaghed, sin bedrøvelse og sin angst). Thi det kødelige menneske lader sig imponere

af store ord – men sønderbrudte hjerter lader sig ikke imponere – de trænger til Kristus – og han træder dem i møde gennem apostelen, i hvem Han har vundet skikkelse.

Dårskaben og visdommen

I Korint tvang de Paulus til at rose sig på samme måde som de, der konkurrerede med ham, roste sig; derfor fremhævede han, at hvis de var Kristi tjenere, så var han det endnu mere, for han havde været igennem langt flere trængsler end de og udrettet, hvad ingen af de andre havde været med til.

Var det ikke sandt? Jo, det var sandt. Hvorfor havde hans venner i Korint så ikke anbefalet ham (2. Kor. 12,11), hvorfor havde de lyttet til de andres nedsættende ord om Paulus? Fordi det kødelige menneske lader sig påvirke af store ord og selvsikker fremtræden. Store ord og store foretagender overbeviser de fleste kristne, fordi denne verdens visdom, som de er behersket af, ønsker storhed af den ene eller anden art som bevis på, at her er Gud for alvor med.

Paulus var ikke underlagt denne verdens visdom. Den var for ham som for Kristus dårskab. Derfor kom han i svaghed og frygt og megen bæven og uden fremragende veltalenhed (1. Kor. 2,1-3). Han forkyndte ikke sig selv, ej heller sine bedrifter eller sine mange trængsler, men Kristus som korsfæstet – og det veg han ikke fra. Der fandtes ikke et stænk af selvros eller selvberømmelse eller trang til at blive beundret hos ham. Han var ikke ude på at vinde tilhængere, thi han var drevet af Kristi kærlighed.

Men nu havde de tvunget ham til at rose sig! Hvert ord, han sagde om sin møje, sine trængsler og sit arbejde, var sandt. Han overdrev ikke – og dog følte han, at han talte som en dåre (2. Kor. 11,16, 21 og 12,11).

Det eneste, han ikke havde noget imod at rose sig af, var sin svaghed og magtesløshed (12,9).

Vi møder to forskellige opfattelser af, hvad der tjener evangeliet. Paulus' kritikere havde deres opfattelse, Paulus havde sin. Paulus' kritikere mente, at det, der var klogt i verdens øjne, også var klogt i Guds rige. Paulus mente det modsatte.

Et kompromis imellem de to opfattelser var ikke muligt. Paulus var overbevist om, at de, der lod denne verdens visdom få indflydelse i evangeliets tjeneste, før eller senere ville forkynde en anden Jesus og åbne for en anden Ånd end Helligånden med det resultat, at det også blev et andet evangelium (2. Kor. 11,4). Så alvorligt er det – også i dag – ja, i dag er det denne strid, striden imellem denne verdens visdom og Guds dårskab, der raser i

kristenheden som måske aldrig før.

Enhver af os er med i kampen og tager stilling til, om denne verden med sine store og overtalende ord skal trænge ind i menighederne og lidt efter lidt underminere dem, eller om Guds dårskab, der ikke vil vide af andet end Jesus Kristus som korsfæstet, og som ikke vil rose sig af andet end vor Herres Jesu Kristi kors, skal råde i stort og småt.

Det nye år

Paulus kunne sige: »Bliv mine efterfølgere!« Der ligger ikke nogen selvros i hans ord, thi han var Kristi efterfølger (1. Kor. 4,16 og 11,1), og det var han blevet, skønt han var den største af alle syndere.

Han havde set sig selv i Guds lys. Dermed var al selvros udelukket.

Han havde også set Kristus i Guds lys. Dermed var al verdens visdom udelukket.

Og dermed var Guds visdom åbenbaret ham. Fra den veg han ikke, skønt den er dårskab i verdens øjne og gjorde ham til en dåre.

Paulus' vidnesbyrd og værk består. Hans kritikeres er forlængst glemt.

Så være det også i det nye år langt fra os at rose os af andet end vor Herres Jesu Kristi kors, ved hvem verden er korsfæstet for os, og vi for den!